

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all' "Avvisatore Dalmato"

Cijena je na godinu Objavitelju Dalmatinskomu i Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 6; za Austro-Ugarsku kr. 8; samom Objavitelju Dalmatinskomu za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5; samoj Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi Objavitelja Dalmatinskoga stoje 6 para, a pojedini brojevi Smotre Dalmatinske isto 6 para. Zastareni brojevi para 20.
Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrste, uz koja nema prilijene preplate, bit će povraćena. — Preplate se šalju postanskim nuputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju.
Pisma i novice treba šaljat "Uredu Dalmatinskog Objavitelja u Zadar" za uvrste Oglasa u zadnju stranu valja se obratiti Tiskaru.

Prezzo d'associazione per un anno: Per l'Avvisatore Dalmato e la Rassegna Dalmata per Zara cor. 6; per la Monarchia A-U. cor. 8; per l'Avvisatore Dalmato soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U. cor. 5; per la Rassegna Dalmata soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U. cor. 5. Semestre e trimestre in proporzione. Un singolo numero dell'Avvisatore Dalmato costa cent. 6; un singolo numero della Rassegna Dalmata cent. 6. Numeri arretrati cent. 20.
Domande d'abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione: domande per inserzioni non accompagnate da un'anticipazione corrispondente, vengono restituite. — Abbonamenti ed anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. — Manoscritti non si restituiscono. — Lettere non affrancate si respingono.
Corrispondenze e donari sono da indirizzarsi all' "Ufficio dell'Avvisatore Dalmato in Zara".
Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia

I ZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

SI PUBBLICA AL MERCOLEDÌ ED AL SABATO

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Na ruskom bojištu.

BEČ, 14. Službeno se javlja:
"14. jula 1915.

Na ruskom je bojištu položaj u glavnome nepromijenjen.

BEČ, 15. Službeno se javlja:
"15. jula 1915.

Opći se položaj nije promijenio. Na Dnjestrju, niže Nizniovu došlo je na sjevernoj obali na više mjesta do uspješnih bojeva naših četa, pri čemu zarobismo 11 oficira i 550 vojnika.

Zamjenik poglavice generalnog štaba
v. Höfer podmaršal.

Rat s Italijom.

BEČ, 14. Službeno se javlja:
"14. jula 1915.

Osim topničkih bojeva i okršaja, nije se ništa dogodilo.

BEČ, 15. Službeno se javlja:
"15. jula 1915.

Talijani živo pucaju iz topova na neke zaravne Doberdoba. Kušali su takogjer više puta da navale pješadijom, osobito između Zdravčine (Sdrausina) i Polaće (Polazzo), ali bijahu, kao i prije uvijek, srušeni uz teške vlastite gubitke. U koruskoj i tirolskoj krajini nije bilo ništa znamenitoga.

Zamjenik poglavice generalnog štaba
v. Höfer podmaršal.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog štapa.

BERLIN, 14. Wolff Bureau javlja:
Veliki glavni stan, 14. jula.
Zapadno bojište.

U Argonama je njemački napad imao potpuni uspjeh. Na sjevero-istok Vienne Le Chateau zauzemos francuske linije u širini od jedno 1000 metara, zarobivši 1 časnika i 137 momaka. Na jugo-zapad Boueilles uzeše naše čete na juriš neprijateljske pozicije na visovima, 3 kilom. u širinu, a 1 kilom. u dubinu. Uzvisina 285 u našim je rukama. Zarobismo 2581 neranjenog Francuza, među ovima 51 oficira, i 300 do 400 ranjenih Francuza. Oštesmo 2 brdska topa, 2 revolvera topa, 6 mitraljeza i mnogo raznog pribora. Naše se čete protukoše do položaja francuskoga topništva, te učiniše neuporabivim 8 topova.

Slike s talijanskog bojišta

Kako se čini, Talijani su na tirolskoj i koruskoj granici prethodno napustili svaku nadu, da se probiju kroz željezni obruč naše obrambene linije, te je tako nakon zadnjeg golemog poraza zavladao na odsječku kod Krna kao i na Soči srazmjern mir. Protiv gorčkog mostobrana preduzimali doduše neprijatelj još uvijek veće ili manje navale, ali smo ih srušili, te onomadnji službeni izvjestaji, mogu da jave tek o manja čarčenja i nastavak topničkog boja, koji kako se čini, talijanskim ratnom duhu ponajbolje odgovara.

O zadnjim bojevima na talijanskom bojištu kojima su naši hrabri vojnici i opetovano posvjedočili, da su dični sinovi onih dičnih predaka, koji su austrijsko-ugarske boje stjegove toliko puta priveli k pobjedi u boju protiv podmuklog južnog susjeda, pripočujemo i ove pojediniosti iz pera ratnog dopisnika "Berliner Tageblatt-a" Leonharda Adelta:
Čitave noći neprekidno grme topovi i ocelna tuča pada na brdine na Soči. Prva ofenziva podučila je Talijane, da ne valja glavom srtati protiv klisura, te su oni porazdijelili u šest grupa svoje topništvo, dvije sjeverne grupe radi protiv Krna i Plave, srednja protiv Sv. Florianu, Mosse, Podgore i Gorice, južna protiv Verse, donje Soče i dobrdskog zaravanka. Glavnim ciljem sviju navala odabran je gorički mostobran i dobrdski zaravank. Talijansko teško topništvo uporno radi, osobito jutrom, još jače uveče, kad nam sunce, što zalazi, zablijestava oči. Posred topničke vatre šalju Talijani bataljune i satnije na juriš, te se tako dogajga, da pokadšto vlastita topnička vatra uništava čitave talijanske bojne linije.

U prvo vrijeme ofenzive, Talijanima je uspjelo na dvije tačke, kod Podgore i Vermača, prikučiti se našim pozicijama, ali kad je došlo do odlučna napada naše su ih dalmatinske čete u pravo vrijeme srušile. Gorica ostala je tako u našim rukama. Na Sv. Florianu, Mossu i korminsku željezničku prugu podjednako se sipala tanad, kao da se htjelo svaki pedalj zemlje prekriti granatama. Kod Gorice približilo se neprijateljsko pješstvo našem žičnom pleturu, ali se je palo u lukavo smještenu zamku i jaak nebrojenog ljudstva mogla je samo strašna tutnjava topova da zatomi.

Drugi dan u jutro uzelo je neprijateljsko topništvo pod vatru Podgoru i Sapotin, te ispalilo 6000

Istočno bojište.

Na istočnom bojištu postigoše Nijemci oko Kalvarije, na jugo-zapad Kolna, kod Praszynsa i na jug Mlave nekoliko mjesnih uspjeha.

BERLIN, 15. Wolff Bureau javlja:
Veliki glavni stan, 15. jula.

Zapadno bojište.

U okolici Soucheza suzbismo svuda francuske napade, koji su djelomice izvršeni jakim snagama. Francuzi su jučer do u noć više puta uzalud kušali da nam proolmu položaje u Argonskoj šumi, koje smo bili osvojili. Uza sve to, što su upotrijebili svježe sile i ispucali mnoštvo municije, slomiše se njihovi napadi. Na mnogo je mjesta došlo do ljutih bojeva iz bliza i na ručne granate. Protivnik je svoja nespjela nastojanja platio izvanredno velikim gubicima. Broj se je francuskih zarobljenika povisio na 68 oficira i 3668 momaka. Kako zarobljenici suglasno izjavljuju, Francuzi sa za 14. jula, dan njihove narodne svečanosti, pripremili velik napad na našu frontu u Argonama. U Bois le Pretre slomio se je francuski udarac na naše pozicije, uz teške gubitke za neprijatelja.

Istočno bojište.

U malim okršajima niže Kuršany zarobismo 2 časnika i 425 ruskih vojnika. Osvojismo na juriš visove Olszanke na sjevero-istok Suvalki; zarobismo 300 Rusa i oštesmo 2 mitraljeze. Na jugozapad Kolna zauzemos selo Kiusca, te neprijateljske pozicije na jugoistok toga sela i južno linije Tartak-Lipniki, zarobivši 2400 neprijatelja i oštesivši 8 mitraljeza. Uspješno napreduju bojevi u kraju Praszynsa; zauzemos više neprijateljskih linija, pa i sam grad Praszyns, o koji se je mjeseca februara vruće borilo, i koji su Rusi dobro utvrdili.

Jugo-istočno bojište.

Na jugo-istočnom bojištu položaj je uopće nepromijenjen.

Vrhovna uprava vojske.

MARE NOSTRUM!

20 VII. 1866.

(Na obljetnicu Viškog boja).

Prohujalo je eto skoro pedeset godina, otako je Tegetthoffa željezna volja povela svoje morske sokolove slavnoj pobjedi pod Vis. Divno ovo djelo, premda je značilo početak novoga razdoblja, ostade ipak samo dogagajjem, kakovih povjesnica dosta poznaje, usog poticalom našoj ratnoj mornarici i ponosom, koji je u unutrašnjosti srca svoga nosio svaki rodoljubni Austrijanac. U srcu nositi pomen na slavno djelo

granata. Jutrom između 7 i 8 sati bombardovalo je našu poziciju između gorskog bila i mostobrana. Na zaklon jedne jedine satnije palo je 100 hitaca. Jednu zdravstvenu ophodnju zasipala je zemlja, šta je hica zasukljala u zrak, a da ni jedan momak nije ranjen. U dva sata Talijani su obustavili vatru, misleći, da su svi branici uzvisine poginuli. Uveče preduzet je juriš protiv Podgore. Ondje sakriveni naši Dalmatinci čuli su, kako talijanski časnici bodre momčad: "Idite samo, ondje već nijedan čovjek ne živi!"

Dalmatinci su prečkali, dok se Talijani prikuče žičnom pleturu, a onda su otvorili ubitačnu vatru. Tek s čica Talijana mogla se spasiti. Noćna navala na svim je tačkama osujećena, a narednog dana bila je talijanska ofenziva mnogo slabija. Drugi dan prije podne proterali smo šrapnelima dva talijanska bataljuna, te smo u isto doba bombardovali njesta, odakle su Talijani prošlog dana navaljivali. Neprijateljsku navalu protiv goričkog mostobrana lako smo srušili. Sad su Talijani pokušali, da na lijevom krilu preduzmu provalu, te su otvorili na dobrdski zaravank vatru koja inače nije ni najmanje uzdrmla austrijsko-ugarske pozicije.

Dne 22 juna dobio je jedan talijanski kapetan, koji je bio sa svojim četom iza željezničkog nasipa, zapovijed, da juriša na rub zaravanka, te tako omogućiti, da Talijani sagrađe most preko Soče. S polovicom svojih ljudi kapetan se odmah dao na posao, ali ga je primila žestoka paljba, koja je desetkovala njegovu čet. Njegova pričuva sve je to mirno gledala, a da mu nije priskočila u pomoć. Sami njegovi ljudi pak u divljenju se su bijegu razbjegli. Ovo nam doznao od samog kapetana, koji je zarobljen.

Idućeg dana neprijatelj je očajno pokušao, da pređe preko Soče. Dobili smo vijest, da se i putem prema Gradiški približuju jake kolone. Ali do navale nije došlo, već samo do žestoke paljbe. Kod Rudipolja pokušali su Talijani navalu, ali su došli u vlastitu topničku vatru, te su morali uzmaknuti. Dotle su ih i naše granate stale tući. Pod koprenom noći Talijani su na pola sazdali most na Soči, ali ujutro su ga naše granate uništile. Dne 25 i 26 svi su se neprijateljski napadi izjalovili.

Iza toga nije do 30 juna bilo drugih no topničkih bojeva. Strašan uticaj paklenske paljbe na živce bilo bi suviše crtati. Ali austrijsko-ugarske čete nepokolebivo su ustajale.

Dne 30 juna imalo je doći do općenitog napada protiv dobrdskog zaravanka. Iza fronte bili su na-

pod Visom, u skrovištu graditi gojiti ponos radi njega, to se je smatralo dostatnim; više što nije se smjelo, nije se moglo; jer je prvajni neprijatelj postao saveznikom i prijateljem, koji je svako i najčednije spominjanje Visa smatrao izazivanjem. "Samo ne dražiti!", to kao da je bila općenita lozinka.

Pod neprestanim pritiskom ove more, često razaloščena i povrijegjena, kao podrezanih krila i podvezanih žila, morade naša ratna mornarica raditi, dok ne postade ona potpuna i zamjerna cjelina, kojom se danas ponosimo. No Tegetthoffu i Visu moradosmo se i dalje samo mučke i nijemo diviti, kao krasnoj priči iz dalekih strana.

Sada se najednom svali mora, diže se ukletva; čemu se još jučer nijemo divljismo, postade iznenada stožerom našega bivstvovanja, žarištem naših misli. Naš je preljubljeni Cesar prvi pozdravio svoje kršne mornare uspomenom na Tegetthoffa i na Vis. A brz i kakav dolikuje junačkome duhu bijaše otpozdrav, koji će povjesnica spominjati kao "Jutarnji pozdrav admirala Hausa". Nbrojena junačka djela, koja je već dosada zapisala naša hrabra mornarica u svoju zlatnu knjigu svjedoče, da je svaki od tih sokolova Tegetthoffljeva kova, dostojan ljubavi i divljenja sve Austrije. - Admirale Hausu, sve se pouzda u tvoje riječi: "Početak je bio dobar, konac bit će još i bolji!" Ovim riječima vodiš svoje, naše sokolove, sigurnoj pobjedi, kao onda Tegetthoff čarobnom svojom zapovijedi: "Pod Visom moramo održati pobjedu!"

Danas, na obljetnicu Viškog boja, otkrite nam tajnu svojih namjera, vi junaci na našem sinjem moru! "Mare nostrum" bijaše geslo velikoga mučenika, koji leži u Artstetenu, bijaše njegov najmiliji san, njegova najslajga čežnja. "Naše more!" Ovu riječ oštro urezjuju pramci vaših lagja u gorde jadranske valove, a valovi je glasno raznose, a bijela im pjena, udarajući o suprotnu obalu, svojim šumom oglašuje dušmaninu na porugu.

"Naše more!", to je lozinka i admirala Hausa i njegovih sokolova. Bilo sa srećom i

* Kada je Tegetthoff god. 1866. otplovio put Visa ususret neprijatelju, izvjesio je na svom brodu signalima zapovijed, "Pod Visom mora biti pobjeda!"

zočni talijanski kralj i Salandra, da proslave dan pobjede, samo što se Cadorna prevorio u datumu.

U 11 sati u noći krenula su dva bataljuna iz Selca protiv La Rocce. Naši su ih primili ručnim granatama, na što su se Talijani razbjegli. U 2 sata pojavila se na istom mjestu čitava divizija, od koje je ostalo jedva nekoliko bataljuna. Kod naših pletera od žice svi su popadali. U 7 sati i gdje u jutro jurila su tri bataljuna na brdo Kozic, gdje smo ih opet srušili. Poslije podne je više divizija preduzelo napadanje protiv raznih tačaka zaravanka, a u isto vrijeme prešle su kod Zagajra neprijateljske čete preko rijeke, krećući prema Poljani.

Kod Rudipolja opet su Talijani upali u svoju vatru. Strašne pojediniosti ovog dogagajga čuo sam od jednog zarobljenog majora, koji je sam vodio juriš. Njegova pričuva od dvije satnije mirno je gledala, kako padaju ljudi, dok nije zarobljen major su dva satnika, 5 poručnika i 131 momkom. "Strašne štete zadnjeg potresa njesu ništa prema tomu", rekao mi je major i dodao: "Naši su vojnici počeli ozbiljno razmišljati o tom ratu".

Uveče pokušali su Talijani još nekoliko slabijih juriša na jug Tržica, ali uzalud. Drugo jutro grmjeli su i opet teški topovi. Isto tako izjalovilo se neuspjehi prije podne kao i uveče. Kod Rudipolja prodro je neprijatelj u naše pozicije i platio taj pokus s 1000 mrtvih.

Prvi jula dični je dan u povijesti e i kr. vojske. Osobito se istaknula brnska pukovnija. Jedan pučkostaški bataljun odolijevao je napadu od pet talijanskih bataljuna. Dne 2 jula došlo je do topničkih bojeva. Drugi dan počeo je neprijatelj ponovno jurišati na doberdovski zaravank.

Tu se razvila ljuta borba za naše pozicije, dok nije uveče u 10 sati uspjelo srušiti brojno kad i kamo jačeg neprijatelja. Mrtvi i ranjeni talijanski vojnici ostali su hrpicome ležati pred našim pozicijama. Dne 4 jula otpočeo je neprijatelj granatnom tučom bitku, iza čega je sledila pješadijska navala. Dne 3 žestoko je bombardovan gorički mostobran. Oko Timna više je talijanskih bataljuna jurilo na istočne visove, šta više, jedan je napad preduzet i protiv klisura i šiljaka Krna, u koju su se očajno upustili Alpinici, ali i ta je, nakon bijesnog boja na bajonete, kundake i zube, potpuno suzbijena. Tako neprijatelj nije preostalo drugo, nego da na svim tačkama uzmakne.

u sto dobrih časa!", dovikuje im danas svaki Austrijanac. Što je Tegetthoff sijao, to sada žanjite vi, njegovi junaci. Onda će pobjednička zvana navijestiti svemu svijetu: "Naše more i Austrija bit će vječni!", onda će do u vječnost hladni valovi našega mora ljubiti ponosne hridi našega Visa.
T. T.

Proganjanje svećenika u Italiji

Listovi u Njemačkoj donose jedno pismo iz Rima, koje je neki posrednik necenzurirano pronicio preko Chiassa. U pismu je ovo:

Od dana do dana položaj je neprijatniji. Uzbujenje je duhova doprlo već dotle, da se ne će moći odstraniti opasnosti bune, ako domalo ne bi Cadorna, — koga je Salandra s više razloga pošao moliti za lijepo vrijeme, — javio odlučnu pobjedu. Nije riješen ni spor između Vatikana i Papinu razgovoru. Vlada (ili je to možda vojna uprava?) utječe dobro, da se spor zaostri. Svučuda njuška i traži svećenike, tobože sklone Nijencima, pa ih stoga i nalazi. Južnjačka pohlepa za osvetom slavi slavlje. Ako je takav svećenik u dobi vojnoga obvezanika, onda je posao bizo svršen: uvrste ga pod barjak. Slijedeći su podaci od posve pouzdana crkvenog dostojanstvenika, koji ih je pripovijedao glasom, prigušenim od plača:

"Najdivlji se nagoni potiču u masama pučaka i hrane najodurnijim izmišljotinama. Jao svećeniku, kojega je koji osvetljivi čovjek označio prijateljem Nijemaca! Od toga časa nije mu sigurna glava ni u svojoj kući, ni na ulici, ni — u crkvi. Bilo je i takovih slučajeva, da je zbog tricavih objeda pala sumnja bunjenja na take svećenike za koje bi se prije reklo, da su skloni ratnom preduzeću Italije; noću bi ih odveli iz stanova i u vojarnama obukli u uniforme. Tako je neki mlagiji moj prijatelj, svećenik, od 40 godina, s organskom greškom na srcu, koju je svaki liječnik već pri površnoj pregledbi mogao naći, umro u uniformi, putem na željezničku stanicu, dan prije polaska u vojsku. Drugi neki svećenik, kojega su takogjer zbog lude objede strpali u vojsku, mogaše samo dva

SOČA

Soča, pred godinu dana skoro nepoznata, sad je u ustima čitava svijeta. Ona je u opće pogranična pruga, do koje je naša vojska pustila neprijatelja Talijana da se primakne Gorici-Gradiškoj.

Soča je jedina alpinska rijeka Austrije, koja izvire na austrijskom tlu i utiče u more. Njezin je tok razmjerno kratak. Od svog izvora ispod 2000 metara visokog Jaloveca u Julskim Alpama do svog ušća Tržicu protiče Soča kraj od 143 kilometra. A ipak njezin kratki tok prolazi kroz područje, koje spada u najraznoličnija u Austriji. Pokretna grofovija Gorica i Gradiška, najmanja krunovina monarhije, stapa u sebi živopisnu draž južnih vapnenih Alpi sa plodnim bogatvom talijanske ravnice. Putnik, koji silazi niz strme obronke šumskog gorja od Trnova, može putovati amo tamo po ljupkoj dolini Ipave, prostranoj dolini Soče, pa iza malo sati među vinogradima i smokvama, te otpočivati pod "debelim hladom" dudu. Tako su neposredno oprečne alpinske zemlje i ravnice u tome kraju, da apsolutna visina brda samo za malo odmiče od relativne visine, što svakom i najslabijem turistu, koji pohodi ove divne krajeve, pada u oči.

Ali opreka između brganskog svijeta i ravnice znači u toj zemlji takogjer granicu narodnih naseobina. Skoro do Gorice siju brjegoviji s obje strane Soče i tako daleko obitavaju na obje obale Soče do državne granice kod Idrije Slovenci. Od Gorice dolje proteže se ravnica do desne obale Soče i odatle dalje je kraj talijanski, dok krajeve Krusa, koji se pomiču ovamo na lijevu obalu Zdravčine preko Zagajra do Tržica, do morskog dvorca Duina, nastavaju opet Slovenci.

U ovoj krunovini dobro se podnose Talijani i Slovenci. Jezične su granice oštro izražene, trvenja među narodom radi narodnosti nema do glavnog grada Gorice. A sad je eto u ove mirne, patrijarhalne prilike bacio rat zublju, pa sad i friolsko i slovensko pučanstvo, koje je sačuvalo posve vjernost caru i prijaznost vojsci, valja da snosi srdžbu plemenitih "osloboditelja" za to, što neće ništa da znadu za to "oslobogjenje". Oni znadu, kako im je susjed kulturno i gospodarski zaostao, i smatraju za poniženje, kad se i pomisli, da bi oni htjeli postati gragjani

dana istrajati na vježbalištu, jer je bolovao na prsima. Takovih se, i običnih, slučajeva dešava danas e samo u Rimu, nego po svoj Italiji, a Vatikan za njih doznaje malo po malo Naravna stvar, da je tamo raspoloženje vrlo uzrujan, pa i visoki dostojanstvenici, koji su prije ipak umjeli naći dobru riječ u prilog vladi, danas su promijenili mišljenje pod uticajem ovih dogagjaja. No najgore je, što ne možemo pomoći nesretnim svećenicima. Njih uhvate i oduvedu na mjesta, gdje ih nije moguće naći; sva naša potraživanja za bijednim žrtvama ove samovolje ostaju bez uspjeha. Vlada dobro zna, zašto nam ne odaje njihovo skrovište.

Svakog se dana pitam, dokle će da doveđe ovo razdraživanje puka. Najgori su zločinci sastavili proskripcione popise nepoćudnih svećenika. A vlada popušta ovim elementima, jer ih treba za svoje svrhe, da neutralnim klericima onijeme usta u potpunom smislu te riječi. Tko od nas ne pristaje uz ratnu stranku, toga, često bez ikakova povoda, progone, muče i predaju na milost i nemilost uličarskim zločincima. Vlada je svojom samovoljom i progonima postigla u Vatikanu protivno od onoga, što je htjela. A najgore još nas čeka! Jer u prostranim masama puka još se vjeruje u pobjedu Italije. A oni, koji u nju ne vjeruju, već danas bacaju za neuspjeha Cadorne odgovornost na Vatikan. Po glasinama, koje se raznose gradom, one stotine uhoda, koje tobože nagjose u Rimu, u saobraćaju su s Vatikanom. Neprijatelji crkve šire takove glasove, da, čim se nesreća sori, mognu nahuškati mase na Vatikan. Zebnjom očekujemo dan, kada se narodu više neće moći zatajiti odlučan poraz talijanske vojske.

Crkveni je dostojanstvenik, sasvim potresen, prestao govoriti. Razgovor se je onda navratio na nastojanje, da se namakne potrebiti novac za blagajne ratnih pripomoćnih društava. Blagajne su posve prazne. Brojke, koje su bile objavljene po novinama, ne slažu se s istinom. Činjenica je, da se još nijesu mogle upotrijebiti sakupljene svote, dotično ako jesu, bilo je to u vrlo čednom opsegu. Od svećenika se na silu iznuguju prinosi. Dostojanstvenik reče: Već sam morao žrtvovati četiri petine prihoda svoga kanonikata. Jednom ne htjedoh platiti, jer me sakupljač nije mogao dovoljno osvjedočiti da je ovlašten na sabiranje; sjutra dan primih pisma, u kojima mi se prijeti. Kad je isti čovjek drugoga jutra došao, maših se u džep, da se uklonim većim neprilikama. Koji bi tu htio da radi po onoj evanđeoskoj da ljevica ne zna, što desnica radi, taj bi sruo u propast. Ali tko se miješa među vikače na ulici, taj ne treba ništa da daje. O, vlada umije, da njeti plamen ratnog oduševljenja! Sada se izvodi nečuvan pristisak na bankovne zavode, koji su u svezi sa Vatikanom. Radi se o ratnom zajmu. Tko zna, što će još biti, ako on ne bude udovoljio nadama talijanske vlade? Vikači već sada upiru prstom na novčana vrela crkvenih zavoda.

Pa i inače stekao sam iz razgovora s ličnostima, koje su u neprekidnom saobraćaju s Vatikanom, dojam, da tamo vrlo zabrinuto očekuju skorajšnje dogagjaje.

Ta nijesu se ustučavali, da doista vrlo bezazlenog zapovjednika papinske švajcarske garde,akovnika Répona, objeđu da je očito pomagao uuhodarenje, koje su novine tobože

otkrile u zavodu „Accademia prussiana“, u „Via Nomentana“. Baš kao što je kriva oznaka zavoda, tako je krivo bilo dovoditi pukovnika Répona u svezu s ličnostima, koje su u akademiji uapšene. To su Švajcari i nemaju posla s uhadama. No sve njihovo uvjeravanje, da su nevini, nije im pomoglo. Jer redarstvo treba uhad, a osobito sada! Ta kako bi se inače Rimljani poticali na rat!

Osiguranje potrebe brašna i kruha iz nove žetve

Caraska naredba, koja je tu skoro objelodanjena, sadrži mjere, koje se preduzimaju iz brige, da se s novom žetvom obezbijede potrebite količine brašna i kruha. Ujedno je objelodanjen i preinačeni pravilnik ratnoga zavoda za promet žitom.

Pitanja, s kojima se bavi caraska naredba, bijahu posljednjih nedjelja predmetom živih vijčanja od strane brojnih korporacija i saveza zanimanih krugova, koji su zatijem općepili vladi svoje mišljenje. Mnogi su zaključili, da je potrebno, da promet žitom bude monopolski uređen.

Pošto je sve potanko proučila, te ispitala i svaki drugi način, kojim bi se pitanje moglo riješiti, vlada je došla do istoga zaključka. Istina je, da bi se opskrba pucanstva s prirodnom nove žetve mogla unatoč darasnijih vanrednih prilika provesti i drugim putem; ali se ne smije smetnuti s uma, da samo jedinstvena organizacija prometa pod državnom upravom može da pruži jamstvo, da će se odmjenjem cijena paziti na interese koliko proizvođačica, toliko potrošača.

Zapljenja.

§ 1. carske naredbe odregjuje, da se domaći prirod žita god. 1915. i baš pšenica, pir, raž (zno), ječam, heljda i kukuruz svake vrste, proglašuje zaplijenjenim, netom bude požet ili pobran.

Zapljenja se vrši na korist države, koja preuzimlje svu brigu za opskrbu pucanstva.

Nadalje se 15 kolovoza stavljaju pod zapljenu sve još postojeće zalihie staroga žita pomenutih vrsta, zatim svaki proizvod mliva od staroga žita. Ujedno je bilo odregjeno, da 15 kolovoza stupa van kreposti carska naredba 21 veljače 1915. l. d. z. br. 41, s kojom su u svoje vrijeme bile stavljene pod zapor postojeće zalihe. Prema tome će zalihe nove žetve biti zaplijenjene već u doba, kad se žito ženje, dok će stare zalihe biti predbježne podložne dosadašnjem sastavu zapora sve do 15 kolovoza, kad će i one biti stavljene pod zapljenu. Na ovaj se način ima održati kontinuitet zakonskog uređenja prometa žitom i brašnom.

Moć je zapljene u tome, što se zaplijenjeni predmeti ne smiju ni preraditi, ni trošiti, ni upotrijebiti za krmljenje; najposlije ni dobrovoljno ni prisilno prodati, u koliko ne bude inače odregjeno samom carskom naredbom ili posebnim propisima. Takvi su posebni propisi uzeti prije svega, u izgled u pogledu krmljenja žitom i proizvodima mliva (mekinje i slični proizvodi).

Biti će nadalje izdana i odregjenja glede dozvole obrtne upotrebe žita i proizvoda mliva, biva za tvornice slada, za pivovare, za tvornice tjestenina i za druge slične tvornice.

Zapljenja svršava dopuštenom upotrebom ili prodajom, zatim prisilnim oduzećem, najposlije gubitkom robe.

Za preuzimanje zaplijenjenih predmeta odregjen je ratni zavod za promet žitom; on će se za vršenje svoje zadaće služiti podružnicama, koje će se osnovati u pojedinim pokrajinama.

Dužnost prodavanja i kupovanja.

Ratni je zavod za promet žitom dužan, da kupi žito, koje mu god bude ponuđeno na prodaju, ako samo valja za mlivo; pak da to žito, kad ga preuzme, isplati u gotovu. Ne preuzme li se žito odmah, mora se pri zaključku kupnje platiti na račun do 50% kupovne cijene; ostatak će se platiti kasnije, kako se žito bude podizalo.

S druge je strane vlasnik dužan, da zaplijenjene predmete — u koliko ih prema odnosnim odregjenjima ne bi mogao pridržati za sebe — proda ratnom zavodu za promet žitom ili njegovim komisio-narima uz cijenu odregjenu za preuzimanje.

Prema tome se žito, netom bude zbilja preuzeto, mora platiti u gotovu. Nu da bi se, pošto se zaključki kupnja, stvorio megu ratarom i ratnim zavodom za promet žitom neposredni pravni odnos u pogledu preostalih iznosa, komisijonari će morati ispuštati bonove zavoda za onaj dio kupovne cijene, koji ne bude plaćen u gotovu. S ovijem će se bonovima moći ratar do potrebe poslužiti, da bi dobio predujam od strane privatnih novčanih zavoda.

Za plaćanje na račun odregjena je najviša granica od 50%. Pri tome će ratni zavod za promet žitom postupati u pojedinim slučajevima prema socijalno-političkim prilikama; on će biva malim podružnicama dati svakako na račun svih 50%.

Prema dužnosti prodaje predviđene su i prisilne mjere. Kad na priliku posjednik ne bi htio da ratnom zavodu za promet žitom proda svoje zaplijenjene zalihe, ili kad se ne bi mogla naći osoba, koja je vlasna da raspolaže, morati će oblast presuditi u pogledu obveze za predaju zaliha, pak će do potrebe oduzeti prisilno oduzeće. Dogje li do toga, ima se od cijene za preuzimanje dobiti 10%.

Komisijonari će biti opskrbljeni legitimacijama. Na ovo se osobito upozoruje, da ne bi neovlašteni elementi nezakonitim putem prisvojili žita.

Rataru se sami opskrbljuju.

Kao što u carskoj naredbi 21 veljače 1915. i u zdinjoj se naredbi računa s običajnim i opravdanim potrebama ratarstva, pak se za proizvodioce žita donose izvjesna posebna odregjenja.

Po tome će oni, koji se bave s ratarstvom, smjeti da zaplijenjeno žito i brašno troše kao i doslije za prehranu svojih ukučana, pak i radnika i namještenika, koji u ime plaće dobivaju hranu, proizvode mliva ili žito za kruh; a smjeti će daštro trošiti samo u mjeri, koja je odregjena uređenjem potrošnje. Oni čak mogu da melju potrebno žito; ali su mlinovni dužni, da vode posebne bilješke o tim količinama žita, što ih ratari melju za vlastitu opskrbu.

Ko se bavi ratarstvom, smije upotrijebiti i one količine žita, koje su mu nužne za sjetvu. Oblast će

pak odrediti, koja se najveća količina žita može ostaviti za sjeme. Najposlije se otpadak žita za vršenja ili mlatnje, koji ne valja za mlivo, smije upotrijebiti za krmljenje; koje se pak količine mogu odbiti kao otpadak, to će se takogjer odrediti posebnim propisom.

Cijene.

Dolično državnome značaju novoga sustava uređenja prometa, biti će od strane države odregjene kako cijene za preuzimanje žita od vlasnika, tako i cijene za prodaju žita od strane ratnoga zavoda za promet žitom (cijene za veliku trgovinu). Odnosne će mjere preduzeti ministar unutrašnjih poslova sporazumno s ministrima poljodjelstva, trgovine i financija. Saradnja je ministra financija potrebita s razloga, što su po srijedi veliki državno-financijski interesi, jer će država morati pokriti neke troškove za poslovanje ratnoga zavoda za promet žitom.

Glede prodajnih cijena carska naredba sadrži posebni propis, da se one imaju ustanoviti na osnovu trgovačkoga proračuna troškova, koji se imaju pokriti.

Vršenje (mlatnja) spremanje i mlivo.

Posjednici su dužni da živo ovrše i omlate (da kukuruz orulje). Netom se odijeli zrnje, diže se zapljena sa slame. Za mlinoval se određuje, da su dužni, da na nalog oblasti spremie i samlaju žito. (Prisilno mlivo). Oblast može da odredi ležarinu i pristojbinu za mlivo; ona može nadalje da uz odštetu, koja sama odredi, zapremi nužna skladišta za čuvanje žita i proizvoda mliva, kao što i prostorije za sušenje žita. Oblast može prisiliti mlinoval, da vode izvjesne bilježnice, da bi se moglo kontrolirati, koliko se žita melje i kamo idu proizvodi mliva.

Uregjenje potrošnje.

Predbježno se ništa ne mijenja na postojećim propisima za uregjenje potrošnje, pak ni na zavedenju karata za kruh. Jednako se ne mijenjaju, pak još uvijek vrijede, postojeći propisi za mlivo i pečenje.

Što se tiče količina kruha i brašna, koje se dnevno smiju trošiti (obroci), ovo će se pitanje moći snova uređiti, tek pošto se konačno ustanove ispaci nove žetve. Megjutim postoji namjera, da se do toga doba poviše obroci za osobe, koje rade teške poslove, biva za težake i za izvjesne kategorije industrijskih radnika.

Uregjenje prometa.

Općenita odregjena glede upotrebe zaplijenjenih predmeta izdaje ministar unutrašnjih poslova. On se pri tome za poslovnu provedbu stvari služi s ratnim zavodom za promet žitom, kome je pravilnik bio promijenjen prema njegovim novim zadaćama.

U novome pravilniku predviđeno je osnivanje podružnica ratnoga zavoda za promet žitom. Zadaće su zavoda po novome pravilniku iste kao i doslije; samo su bile proširene u smislu, da će zavod imati da preuzme i one količine žita i proizvoda mliva, koje se imaju dobiti iz zemalja ugarske krune, pak da će u tu svrhu morati sklopiti nužna poslovna utanačenja sa pozvanim organima ugarske vlade.

Ministar unutrašnjih poslova imenuje vladine povjerenike za vršenje državnog nadzora. Zavodskoj su centrali pridružana sva važnija pitanja organizatorske naravi, osobito pak ustanovljenje osnovnih načela za unutrašnje uregjenje trgovačke službe u podružnicama. Centrala se mora starati za što bolje jedinstveno obavljanje poslova oko spremanja, mliva, čuvanja i dijeljenja zaliha, pak valja da u tu svrhu ustanovi jedinstvene uvjete za pogodbe s komisijonarima i mlinovima. Nadalje spada u djelokrug centralne politika cjenika u granicama cijena, koje je oblast odredila, zatim nabava novca i sveukupna kontrola u gospodarstvenom i financijskom pogledu. Ona najposlije mora da vodi i statistiku, te da se brine koliko za pokriće potreba vojne uprave, toliko za ustanovljenje pravog mjerila za dijeljenje zaliha megu pojedine pokrajine prema općoj osnovi za opskrbu.

Podružnice, koje se imaju osnovati, valja da budu protokolirane po trgovačkim sudovima. One valja da udese svoje novčano poslovanje prema propisima, koje će im izdati centrala. Poglavlica zemlje ima da daje podružnici naloge u pogledu opskrbe pokrajine, a podružnica valja da izvrši njegove naloge. Stoga će je nadzirati jedan vladin povjerenik koji može da obustavi, što je god podružnica raspoložila; pored toga se komisijonar ne može imenovati bez njegove potvrde.

Nadležnost podružnice obuhvata prije svega organizovanje kupnje u zemlji i namještenje komisijonara, koji su nužni za taj posao; zatim brigu za spremanje žita u skladišta i za dolično postupanje sa žitom; pak obavljanje poslova, koji su skopčani sa mlivom; najposlije dijeljenje prema osnovi opskrbe, koju je vlast izradila, te spremno izručivanje količina, koje su odregjene za pokriće potreba bilo vojne uprave, bilo drugih zemalja.

Podružnici su u načelu predstojnik, koga imenuje i može da svrgne predsjednik ratnoga zavoda za promet žitom sporazumno sa poglavicom zemaljske političke vlasti. Predstojnik se namješta kao trgovački opunomoćenik, te u ovom svojstvu potpisuje za podružnicu.

Pošto se pokazalo valjanima, ne bijahu promijenjena odregjenja glede financijskog poslovanja; primanje mjenične vjeresije ostaje pridržano centrali. Po tome je prvi posao centrala, da odredi jedinstvene mjere za organizaciju podružnica. One će morati da se brine za provedbu opće osnovne za opskrbu, koju će izraditi ministar unutrašnjih poslova; njezin će posao najposlije biti, da pribavlja novac i da vrši poslovnu kontrolu u najvećem opsegu.

Podružnicama je naprotiv povjereno i spremanje žita u skladišta, zatim mliva i dijeljenja po zemlji; što se tiče opskrbe zemlje, podružnice su neposredno podložne poglavici zemlje, te valja da vrše njegove naloge.

Razumije se da će se podružnice pri kupovanju služiti postojećim organizacijama, biva gospodarskim zadrugama i njihovim savezima, pak i zakonitom trgovinom. Pri tome će svakako morati znatno povećati broj komisijonara i podkomisijonara, koje je dosad namjestio ratni zavod za promet žitom, jer se pospremanje zaliha, taj golemi i povećani zadatci, mora izvršiti s nužnom brzinom.

Ratni će zavod za promet žitom — kao što i sad radi — prodavati brašno organizacijama za potrošnju, a one će morati da ga prema odnosnom uregjenju dijele potrošačima.

Pošto se od strane države ili od ratnoga zavoda za promet žitom ustanovljuju svi glavni stupnjevi na ljestvici cijena, moći će se i od strane oblasti uspostaviti odrediti detaljne cijene; stoga carska naredba obvezuje oblasti, da ustanove cijene za razpačavanje na malo.

Politički pregled.

Putovanje njemačkog cara.

Pozem, 15. Wolfov ured javlja: Njemački je Car prispio amo; putuje na bojište na sjever Pilice. Ovdje je imao duži razgovor sa Hindenburgom i poglavicom gener. štaba Falkenhaynom.

Naša vlada za nepristranu neutralnost Amerike.

Beč, 15. Ministar izvanjskih posala Burian upravo je, preko američanskog poklisira u Beču, vladi Sjedinjenih Država sjeverne Amerike poslanicu, u kojoj se od gabinetu u Washingtonu traži, da bi izvolio podvrći novoj reviziji način kako je do sada trustučena neutralnost, pošto ova današnja, očitim primarnostu, neprijateljima Austrije-Ugarske i Njemačke dopušta da protivnike svih država snabdjevaju ratnim materijalom, dok toliko Austriji-Ugarskoj koliko Njemačkoj presječena je svaka trgovačka veza sa Sjedinjenim Državama. Odazvili su se goremponutoj želji, države američanske Unije ne samo što bi se povratile tradiciji, na koju su nekađ toliko polagale, da ih svijet smatra kao štitnice zakonite pomorske trgovine, već bi stekle i tu veliku zaslugu, što bi stale na put zločinačkoj težnji neprijatelja Austro-Ugarske i Njemačke, da se posluže glaglu kao sredstvom za savlagivanje svojih protivnika.

Izjave lojalnosti u Tirolu.

Beč, 14. Iz Tirola pišu bečkoj „W. Abendpost“: Birači izbornih kotara zastupnika Conci, Gentilli i Degaspero izjavili su javno, kako oni potpuno odobravaju izjavu lojalnosti zastupnika Delugana, Mercia i ostalih, izjava koja se slaže sa osjećajima naroda. Oni prema tome mole Česara, da izvoli primiti ovu izjavu; oni ne hoće da znaju za „ostoboganje“; oni žele jedino da ostanu vjerni podanici česarske Kuće Habsburške. Ujedno vape od Boga blagoslov i zaštitu naših hrabrih vojnika, kojima žele potpunu pobjedu nad drskim izlajnikom talijanskim.

Za prebjegle iz južnih krajeva.

Beč, 13. Predsjednik ministarskog Vijeća Stürkch stavio je u ime Vlade na raspolaganje odobora za prebjegle iz južnih krajeva, 10.000 kruna.

Saopćenja turskog glavnog stana.

Carigrad, 14. Glavni stan saopćuje: Neprijateljski gubici na Kaukaskoj fronti u kraju Araksa, za bojeva prošle sedmice, koji se svršise uzmakom neprijatelja, računaju se na 2000 ljudi.

Na dardanelskoj fronti kod Ariburau neprijatelj je dne 12 jula, na osvit dana, pošto nas je dugo vremena tukao vatrom iz topova i pušaka, pokušao da se probije kroz naše desno krilo, zasijpući nas čak i ručnim bombama. Navalna se skrsila o našu vodu. Slični pokušaj protiv našeg lijevog krila, osuđen je bez velike muke. Oteli smo neprijatelju mnoštvo džebane, oružja i drugog ratnog pribora. Kod Sedil-Bahra, nakon živahnog bombardovanja, saveznici preduzeše jaku navalu, ali su odbijeni sa teškim gubicima; naš im oteše dvije mitraljeze. U jučerašnjem boju, ma da je utaman ispalio kakvih 60.000 granata, neprijatelj nije mogao da postigne nikakva uspjeha.

Atina, 14. Pišu iz Mitilene, da je prekjueer bio preduzet veliki francusko-engleski napad na tursku poziciju kod Aëibabe i Kithie; osobito kod Aëibabe saveznici su ponavljali svoje napore, ali nijesu postigli uspjeha.

Izjava ruskog ministra predsjednika.

Petrograd, 14. Ministar predsjednik Gorenkia primio je odaslanstvo poglavica raznih klubova Dume, kojima je obećao, da će njihove želje saopćiti ministarskom vijeću. Gorenkin je rekao, da on ne vjeruje, da bi Duma mogla u ovom času išta pomoći. Svakojako, položaj bio bi puno bolji, nego što drže oni koji nijesu upućeni. Na zahtjev jednog člana odaslanstva, da bi se morali izdavati popisi gubitaka, jer se u narodu pronose fantastične brojke, ministar predsjednik odgovorio je, da ruski gubici nijesu onako veliki, kako ih prikazuju njemačke novine.

Sasonov hoće da ide.

Berlin, 14. Po jednoj vijesti koju je „Lokalanzeiger“ primio iz Stockholma, ruski ministar inostranih poslova Sasonov bio bi namnio da se povuče u privatni život. Na njegovo mjesto došao bi knez Volkonsky, koji je u bliskoj vezi sa strankom Kadeta i koji je, još u prošlom junu, više puta pozivan kod Cara kao savjetnik.

Ruske pripreme za uzmak.

Petrograd, 15. Ministar unutrašnjih posala naredio je svim guvernerima, da u slučaju neprijateljske provale, unire pucanstvo, te da pri uzmaku ponesu sobom sva životna sredstva i krmu, da odnesu sve predmete od bakra i mjedi i crkvena zvana.

U engleskom ministarstvu izvanjskih posala.

London, 15. Državni tajnik Grey preuzeo je opet poslove u ministarstvu izvanjskih posala.

Radnički pokret u Engleskoj.

London, 15. Parlamentski dopisnik „Timesa“ piše, da viada ne misli da će radnici u rudokopima pokušati oprijeti se kraljevskoj naredbi, kojom se zabranjuju štrajkovi u ugljenicima južnog Walesa. Daily Chronicle“ javlja iz Cardiffa, kako izgleda da nema mogućnosti zapriječiti u četvrtak uzburu u Welskim ugljenicima. Položaj je tako ozbiljan, da će možda Asquith i Lloyd George poći u južni Wales.

Vogja radnika u rudokopima Hartborn je izjavio, da će položaj postati deset puta gorim, kad bi se pokušalo prisiliti ljude zakonom o municiji.

General Porro u Parizu.

Pariz, 14. Agencija Havas: General Porro povratio se sa glavnog stana, pa je imao odlui sastanak sa srpskim vojniciim attachéom.

Pariz, 14. General Porro krenuo je sinoć iz Pariza. Rekao je da je puno zadovoljan svojim putovanjem u Francusku.

te natražne Italije. I dok se je kroz trideset i tri godine držao savez prijateljstva s Italijom i diplomacija uvjeravala i izjavljivala, kako je Italija vjerna, narod ovaj ovdje nije nikad vjerovao u to, nego je vazda očekivao, kad će Italija prelomiti zadanu vjeru — i vrijeme mu je evo dalo pravo, da je Italija vjerolomna, ali ce to vjerolomstvo ako Bog da i junacke mišice naših naroda, skupo platiti.

Sada se mnogo spominje i citira u Gorici i po ostalim slovenskim krajevima pjesma slavnoga slovenskog pjesnika Simona Gregorčiča „Na Soči“, u kojoj pjesnik — e na koncu osamdesetih godina unaprijed služi u protokolskom duhu sadašnji rat s Italijom i njemačke novine sada slave tu pjesmu s pjesničke ljepote i donose je u lijepom njemačkom prijevodu.

Veliki s ovenski pjesnik na kraju krasne pjesme „Na Soči“ veli:

„Ter tuče, zemlje lačne, vtópi

Na dno raspenjenih valov“.

Što je pjesnik prorokski predskazao, to se je zbilja dogodilo. Na Soči grme topovi i Soča je zacrvenila od krvi, od neprijateljske krvi. Sve nebrojene pokuse Talijana, da pregu Soču, i kod Tolmina i kod Plave naše su junacke čete vazda dosad odbile s najtežim gubicima po neprijatelja. I skoro se čini, da je Božja volja, da se i zadnja molitva slovenskog pjesnika hoće da ispuni. Talijanski se ratni izvještaji gorko tuže na ružno vrijeme, i što neprestano raste gorska rijeka, koja sve sobom grabi i valja pa smeta talijanskim operacijama — a kod Ronchia i Trzića preduzela je naša vojna uprava pametne mjere, pa je sve prostrano područje ušća Trzičko polje poplavljeno Sočom, pa je vjerolomni neprijatelj tude udario na nesavladivu zapreku. I kad se u sreću sjetimo svih onih naših hrabrih ratnika, koji tamo na Soči ne daju neprijateljskoj premoći, da se pristupi našoj državi, onda se sjećamo i mi s pjesnikom Simonom Gregorčičem naše snažne austrijske alpske rijeke, koja nam sve grabeć i valjajuć pred sobom, doziva u pamet:

„Ter tuče, zemlje lačne, vtópi

Na dno raspenjenih valov“.

DALMATINSKE VIJESTI

Voj. odlikovanja i imenovanja.

Višem stabskom liječniku dr. Emiliju Vitaliani iz Zadra, koji zapovijeda pričuvnim bolnicom u Novom Sadu, bio je udijeljen viteški krst reda Franje Josipa zajedno sa krstom za vojne zasluge, a to u ime priznanja za njegovo požrtvovno držanje pred neprijateljem.

Njegovo c. i k. Apostolsko Veličanstvo premilostivo se udostojilo imenovati potpukovnikom majora Mavricija markiza de Bona Domobr. pješad. Regimente br. 23.

Major g. Kroupa, od iste pukovnije, dobio je naziv i karakter potpukovnika.

Kapetan g. Simo Grubišić-Rovilo dobio je naziv i karakter majora.

Njegovo je Veličanstvo imenovalo: kapetanima više časnike Gjura Sira Domob. pješ. Reg. Br. 37, Rudolfa Roma D. p. R. Br. 23, Frana Rabitscha D. p. R. Br. 37, Frana Benkovića D. p. R. Br. 23.

Višim časnicima (u pričuvi) časnik: Frana Kaduneca D. p. R. Br. 37, Antuna Dančevića D. p. R. Br. 23, Josipa Dražića-Matkočića, Marija Mandolfo Levii Danijela Matovića D. p. R. Br. 37.

Časnicima kadete: Blaža Čurkovića D. p. R. Br. 23, Jerka Santiča, Josipa Urbana, Stjepana Slavića, Iva Kraljevića, Pavla Kralja, Petra Mirića, Slavomira Zelalića Ivana Petra Mladineo, Ljubomira Ljubića, Stjepana Živkovića, Antuna Micha, Antuna Righi Dom. pješ. Reg. br. 37.

Višim časnikom (u pričuvi) časnika dra. prava Antuna Kraljića Dom. p. R. Reg. br. 37.

Njegovo c. i k. Apostolsko Veličanstvo premilostivo se udostojilo imenovati pričuvnim časnicima kadete: Ivana Mühlbergera, Adulfa Lapanju, Ivana Lemsića, Edoarda Wenzela, Petra Bonetti, Frana Bubenicka, Marka Trivju, Josipa Kraittla, Brana Paladino, pješadijske Regimente br. 22.

Odlikovanje.

Njegovo c. i k. Visost presjajni gospodin Nadvojvoda Franjo Salvator kao zamjenik pokrovitelja Crvenoga Krsta u Monarhiji, udostojio se u svome krugu radnosti, previšnjim činom povjerenom mu od Njegova c. i k. Apostolskoga Veličanstva, u smislu § 1. dodatka uz statute, udijeliti najvišom odlukom od 21. maja o. g. srebrnu počasnu medalju Crvenoga Krsta trgovcu Aleksandru Radimiru u Kotoru.

Putovanja N. P. gosp. Namjesnika grofa Attemsa po kninskoj općini.

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems za svog boravljenja u kninskoj općini, hoće da ovom prilikom svrue svoju pažnju na rješenje mnogih posala, koji su za Knin od osobite gospodarske znamenitosti. U prvom je tu redu posao usavršenja regulacije Krke i asanacije prilika, u kojima se nalazi vodena zadruga. Njeg. Preuz. upotrebljuje svaku prigodu, da se potanko na vlastite oči upozna s ovim prilikama. Prostoja je mjeseca gosp. Namjesnik pregledao sve do pokrajinske granice kraj oko Orašnice i Butišnice sa zagrađenim bujicama, a 12. o. m. uregiono korito Krke, dugo 14 km. od Knina do Bilušića buga.

Regulaciji Krke, koja je započela otprilike 23 godine, bila je svrha, da sačuva kninske polje od poplava za vrijeme dok su na njemu usjevi, i da izbavi mjesto Knin od malarije, prema tadašnjim nazorima o uzroku bolesti.

Mislilo se, da će se potpuno postignuti svrha, ako se izgradi prikladno korito za rijeku i ako korito usijeku 2 m. duboko u postojeće stjenovite zapore i pregrade od sebre kod Bobodola i u 2 km. dugo jezero, koje se na to nadovezuje, uključivši ovamo i prag Bilušića buga, koji je ostavljao vodi sve do izvora Krke kod Topolja prosječni pad od 0.45‰. U regulaciju bijaše uključen i donji tijek pritoka: Kosovica, Veliki Fos, Orašnica, Butišnica i Radiljevac, te neke jaruge. Budući da potoci nose dosta šljunka i pijeska, namjera je bila, da se taj materijal pojačanim padom svede u jezero, ispod Bobodola, u koliko se ne bi, posebnim, naveliko zasnovanim zagradama, zadržao u vrelitju i gornjem tijeku voda. Naplavljenim materijalom imalo se je zasuti jezero, koje mogas da primi do 4,000,000 m³ materijala.

Opazanja, koja su se odonda učinila, pokazas, da su temeljne misli regulacije bile ispravne, ali da se u doba vegetacije ipak koji put javlja vodostoj veći, nego li je bio uzet za temelj računavanja prigodom regulacije, te stoga dovodi u opasnost i sjelvu i zeltu; da je šljunak, koji splavljuje Radiljevac, prevelik, te stoga ostaje u koritu Krke, zbog čega se povisuje prag ove rijeke i nastaje zastoje vode u Kninu da bi za pobijanje malarije trebalo izvršiti još i drugih radnja.

Radnje za usavršenje regulacije srazmjerno su opširne, a nastojanje Nj. Pr. gosp. Namjesnika ide za tim, da ih svede na pravi put.

N. P. grof Attems bio je zadovoljan s uspjehom, svoje vožnje po ovom kraju, te je za najbliže vrijeme stavio u izgled pregledavanje Radiljevca do Plavna, Kosovice i drugih potoka, koji se slivaju u Krku.

Prizivni sud

koji koncem maja mjeseca bijaše privremeno prenio svoje uredovno sjelo iz Zadra u Knin, povratio se opet u Zadar.

† Dvorski savjetnik Gelcich.

U srijedu u večer stigla nam je iz Beča crna vijest, da je tamo preminuo od srčane kapi bivši središnji nadzornik trgovačkih škola, dvorski savjetnik Eugen Gelcich.

Zasluzni pokojnik, rodom Bokelj, bio je u Dalmaciji vrlo poznata ličnost. Darovit i izobražen, uživao je lijep glas u učenom svijetu kao stručnjak koji divno odvajase svojim znanjem. Kao nadzornik prvo antičkih pak trgovačkih škola, velikim se je marom i ljubavlju bavio svojom strukom. Uživao je povjerenje starijina svojih, ljubav i štovanje svojih podložnih. U Dalmaciji svak je poznavao dobrotu, miroljubivost i čelino poštenje milokrvnog pokojnika. On je Dalmaciju silno ljubio, uvijek se za nju uspješno zauzimao, osobito se oko njezinih pomorskih interesa stara. Radi njegova marna i vješta službovanja, god.

1909, kada je na svoju molbu postavljen u stanje mira, bio je odlikovan komendatorskim krstom Reda Franje Josipa.

Pokojnik, koji se otprilike nekoliko godina bio nastanio u Trstu, nedavno se uslijed rata s Italijom preselio u Beč, gdje ga eto smrt iznenada pokosi u 65 godini života.

Svojni naše iskreno žalovanje, a čestitom pokojniku želimo vječni pokoj.

Pao na bojnem polju.

Sa bojišta talijanskoga stigla je vijest, da je na 5. o. m. junačkom smrću poginuo gimnazijski prof. Dančević.

Vojno zapovjedništvo regimente, u spisu upravljeno upraviteljstvu Spljetske gimnazije, gdje je pokojnik predavao, ističe u velike hrabrost, zasluge i vrline c. i k. poručnika Dančevića, te na dirljiv način izražava zavodu žalost nad njegovim gubitkom.

Bijaše pošao u boj sa mlagahnim zanosom i, hrabro se boreći, umro je časno na bojištu pri ispušnjavanju svoje dužnosti. Slava mu.

Na zgradi c. kr. više gimnazije u Spljetu vijala se jučer zastava na po stignu u čast pokojnika.

Za naše vojnike na granici.

Pred nekoliko dana upravio je vojnički dušobrižnik m. p. Lukašek odulje pismo N. P. gosp. Namjesniku, i opisao mu nova junstva dalmatinskih četa na talij. granici i njihovo ratno oduševljenje. Istaknuo je, da im ništa ne manjka, ali da rado i mnogo puše. Nato je N. P. gosp. Namjesnik, putem tvornice duhana u Ljubljani raspodijelio, da iz zemlju momaka dalmatinske brigade porazdijeli 50,000 cigareta. Naši su momci ovaj lijepi dar već primili. Da naši vojnici budu češće duhanom opskrbljeni, Ratni pomoćni Ured kod Namjesništva u Kninu primat će sa zahvalnošću pošiljke duhana koje bi mu stizale iz pokrajine sa strane rodoljuba koji bi ovake darove prinisli, te će se postarati da što prije stignu našim vojnicima na bojištu, kao pozdrav iz milog zavičaja.

Naši hrabri momci, koji tamo na talijanskoj granici junački istavljaju svoje prsi udarcima neprijatelja, veselice se ovakom daru; ma koliko čedan i malen bio, pribavit će njima, nasred ratnih nevolja, veliku utjehu, jer će im biti zalog našeg sjećanja, ljubavi naše.

Il diritto di pubblicità alla scuola civica di San Demetrio in Zara.

Il Ministero del culto e dell'istruzione ha conferito il diritto di pubblicità alle tre classi della scuola civica dell'Educatore femminile superiore di San Demetrio in Zara.

Il Curatorio della Fondazione di San Demetrio ha aperto il concorso a quattro, eventualmente sette, posti gratuiti ed otto semi-gratuiti nell'Educatore femminile superiore della fondazione di San Demetrio. Le domande sono da prodursi al Curatorio fino a tutto l'8 agosto 1915. Ulteriori dilucidazioni nel prossimo numero dell'„Avvisatore Dalmato“.

Za siromahe u Spljetu.

Namjesništvo je, iz državnih sredstava, doznačilo dobrotvornom društvu „Charitas“ u Spljetu, preko „Zadrugna Siveza“, za prehranu onamošnjih siromaha i nadničara: 3000 kg. kukuruznoga brašna, 1000 kg. krumpira, 1000 kg. ječma, 500 kg. sočiva.

Smrt lopudskog župnika.

Pišu nam iz Dubrovnika, 9 o. m. Sinoć je preminuo na Lopudu tamošnji čuveni m. p. župnik, starina don Antun Kovačević, koji kako vam je bilo javljeno 13 juna, bjaše 8. onoga mjeseca u svojoj kuhinji tako nesretno pao sa stuba i udario glavom o pločnik, e je svak mislio da mu je život na koncu. Kad tamo starac prkasio smrti skoro mjesec dana, dok ga eto bolovi ne obrvaše. Don Antun svak žali, jer osim svojeg svećeničkog zvanja, koje je izgledno vršio kroz 53 godine župnikovanja, on je tamo bio sve: i u crkvi i na općini, i zvonar i grobar. Razumljivo, se dosta u liječništvu i često je spasio mnogima život. Bijaše skroman u življenju da mu nije bilo para, a radišan od pčela i stehša prvog reda. Kako je pokojnik imao dosta prijatelja i svojce, tako mu sutra priređuju onamo lijep sprovod.

Novo knjige.

Prinili smo sa zahvalnošću knjigu: † V. Palunko, nasl. biskup. „Žena na svome mjestu i socijalno pitanje sretno riješeno“. Druga knjiga (Dužnost žene). Leonova tiskara, Spljet.

Ova je knjiga nastavak prvog, koju je učeni i neumorni poslanik na nabožnom uzgojnom polju, presvj. biskup Palunko, otprilike nekoliko godina napisao „o plemenitosti žene“, a u kojoj postavio je našim ženama na ugled kreposti nekih uzornih kršćanskih žena staroga vremena nebi li potaknuo mladi ženski naraštaj da ih uzme za primjer. Ova druga knjiga — posvećena nezaboravnoj uspomeni N. V. blagopokojne Sofije vojvotkinje Hohenberg — dijeli se na tri poglavlja: „Čura od udaje“, „Žena udata“ i „Mat“. Svako je poglavlje puno značajnih kršćanskih naputak. Tko umije cijeniti veliku vrijednost kreposne žene, koja je prvi uvjet svakome obiteljskome i društvenome dobru i napretku, taj će lako uvidjeti veliku potrebu, da se ova knjiga čim više raširi u našem narodu. Buduć je napisana lakim i pojmljivim stilom, i lijepim i čistim jezikom, knjiga će našim ženama i djevojkama brzo omiljeti, te će je baš s nasladom čitati. Učeni je pisac u tom pogledu uprav pogodno pravu žieu.

RAZLIČITE VIJESTI

Nova Česareva slika.

Ratni pomoćni ured Ministarstva unutrašnjih posala dao je prirediti sjajnu sliku Njegova Veličanstva Česara i Kralja (64 cm, x 74 cm) po jednoj od najzadnjih snimaka, t. je sada stavlja u promet.

Čisti je prihod iz prodaje te slike namijenjen Austrijskom društvu Crvenog Krsta (njega bolesnika i ranjenika), Uredu za ratno staranje Ministarstva rata (skrb za vojnike na bojnem polju i za udovice i siročad poginulih vojnika) i ratnom pomoćnom uredu Ministarstva unutrašnjih posala (Staranje za obitelji zasvanika).

Cijena je ovoj umjetničkoj slici bez okvira 6 kruna, u jednostavnom okviru 20 kruna a u bogato urešenom zlatnom okviru 25 kruna.

Preporuča se svakome rodoljubu da nabavi tu krasnu sliku našeg ljubljenog sijedog Vladara. Slika

se dobiva kod ratnog pomoćnog ureda Ministarstva unutrašnjih posala (Kriegshilfsbureau des k. k. Ministeriums des Inneren, Offizielles Kaiserbild, Wien I., Hoher Markt 5).

Počasna kolajna Conrada v. Hötendorfa.

Ratno-priporočni ured u Beču izdao je u počast šefa našeg glavnog štaba generala-pukovnika baruna Conrada v. Hötendorfa brončanu kolajnu, što ju je izradio kipar Weinberger. Na prednojoj je strani prikazano vjerno poprsje Conrada v. Hötendorfa, a na stražnjoj orao, raširenih krila, kako pandžama brani grb prejasnog našeg vladalačkog doma.

Ufficio di soccorso in guerra. — Nuovi articoli di smercio.

L'Ufficio di soccorso del Ministero dell'interno ha accolto nella lista degli articoli di smercio a favore della provvidenza ufficiale durante la guerra un certo numero di nuovi oggetti, e precisamente:

Astucci di legno chiaro, lucidato con coperchio fregiato della Croce del soccorso in guerra, in legno colorato, al prezzo di cor. 10. Servono di custodia per le cartoline illustrate della guerra o per quelle della posta da campo.

Un albo di canti di guerra contiene i canti più noti e più belli con testo e musica. In vista del valore patriottico e pedagogico del culto del canto si è accolto il pensiero delle Autorità scolastiche e si è fissato il prezzo dell'Albo a soli 40 centesimi.

Un giuoco a mosaico, composto di pallottole di vetro variopinte e munito del monogramma della provvidenza ufficiale in tempo di guerra, serve a sviluppare il senso estetico nei bambini e offre una gradevole distrazione anche agli adulti, nominatamente a malati, feriti o convalescenti negli ospedali. Si vende a cor. 3.80.

Una bellissima spilla in forma di spada con il motto „Molti nemici, molta gloria“ si vende a 2 corone. V'ha poi un ciondolo in forma di cuore d'oro con lo stemma di Vienna e la scritta in smalto: L'„aureo cuore viennese“. Si acquista al prezzo di cor. 1.50; con catenella a cor. 2.

Vengono messi in commercio anche oggetti di valore più elevato e di lavorazione artistica: un Crocifisso in bronzo ideato dallo scultore Hartig a cor. 10 con astuccio; una porcellana rappresentante una suora della Croce Rossa (opera dello scultore Meier) al prezzo di cor. 40, nonché diversi oggetti artistici di bronzo.

La nuovissima cartolina illustrata reca l'effigie del Papa Benedetto XV. con la scritta latina da lui dettata: „Un servizio puro, immacolato in faccia a Dio è quello di aiutare le vedove e gli orfani nella loro tribolazione“. Il Papa devolve la cartolina a favore del Fondo vedove ed orfani della intera forza armata. La cartolina non costa che 20 centesimi.

Infine si vende pure a 20 cent. la copia in Prospetto di tutte le Opere di soccorso e provvidenza durante la guerra.

Tutti questi oggetti si possono acquistare presso la Centrale tecnica d'esercizio dell'Ufficio di soccorso (Vienna, I., Hoher Markt 5).

Telegrammi Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 16. Službeno se javlja:

„16 jula 1915 na podne:

Na Dnjestru traju bojevi. Pokusi Rusa, da zestokim protunapadima potisnu naše čete, koje su prodrle na sjevernu obalu rijeke, ostadoše bez uspjeha. Zarobismo 12 časnika i 1300 vojnika, a zaplijensmo 3 mitraljeze. Osvajajući prilaz preko Dnjestra, pa u bojovima, koji se na to nadovezaše, imala je koruska pješacka pukovnija br. 7. iz nova prigode, da na osobiti način zasluge svoje junstvo. I u kraju oko Sokala došlo je s obiju strana do živog bojnog djelovanja. Naše čete zauzeše na juris više uporišta, kao na priliku samostan Bernardinaca tik do Sokala. Na drugim se frontama položaj nije promijenio.

Talijansko bojište.

Jučer se je moglo opaziti življe djelovanje neprijateljskog topništva na primorskoj fronti i na koruskoj granici. Na fronti u Dolomitama odbijen je neprijatelj uz teške gubitke, kada je s više bataljuna napao naše pozicije kod Rufieda i kraja na cesti Schluderbach-Peutelstein.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 16. Wolff-Bureau javlja.

Veliki glavni stan, 16 jula.

Zapadno bojište.

Izjaloviše se pokusi Francuza, da nam istrgnu položaje, koje smo na juris zauzeli u Argonama. Položaje držimo čvrsto u ruci. Jučer se i prekjučer u zapadnim Argonama razbiše jaki francuski napadi, neprijatelj je pretrpio velike krvave gubitke; otieli smo mu 462 zarobljenika. Od 20 juna zarobismo u uspješnim borbama u Argonama usve 116 časnika i 7009 momaka.

Istočno-bojište.

Na sjever Popeljanya prijegosmo Windawu pravcem prema istoku. Na jugo-zapad Kolna, južno Prasnizsa, napredovasmo dalje pobjedonosno.

Na jugoistoku je položaj nepromijenjen.

Vrhovna uprava vojske.

Zdravlje grčkog kraja.

ATINA, 16. Općenito je stanje kraljevo povoljno, ali se zasada ne smije naprezati niti uzrujavati političkim pitanjima.

Salandrina putovanja.

RIM, 16. Ministar predsjednik Salandra jučer je opet otpuovao u glavni stan. Na željezničkoj ga je stanici megu ostalim pozdravio i zastupnik Barzilai.

Francuz prevario talijanske vlasti.

RIM, 16. André, koji je prevario talijanske vlasti i privatne ljude, iskazujući se krivo kao francuski aeronautski časnik i delegat francuske vlade, osugljen je na 17 mjeseci tamnice.

Engleskinje rade oko pravljenja municije.

LONDON, 16. U Engleskoj je zapisano 87000 žena za dobrovoljan rad oko pravljenja municije. Miss Pankhurs uzela je na se organizaciju, te namjerava 17 jula prirediti u Londonu veliku demonstraciju.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 16. Si comunica ufficialmente, 16 luglio mezzogiorno:

Teatro della guerra russo.

I combattimenti sul Dniester continuano. I tentativi dei Russi di cacciare con violenti contrattacchi le nostre truppe, pervenute alla riva settentrionale del fiume, rimasero senza alcun successo. Abbiamo fatto prigionieri 12 ufficiali e 1300 uomini, e catturato 3 mitragliatrici. Nel forzare il passaggio del Dniester e nei combattimenti che ne seguirono il reggimento di fanteria carinziana N.º 7 ebbe nuova occasione di dare particolari prove di eroismo. Nella regione presso Sokal si venne parimenti da ambe le parti ad una più intensa attività combattiva. Le nostre truppe presero di assalto parecchi punti di appoggio, come p. e. il convento dei Bernardini in immediata vicinanza di Sokal.

Sugli altri fronti la situazione rimase invariata.

Teatro della guerra italiano.

Ieri, tanto sul fronte del Litorale quanto al confine carinziano, si avvertì un' aumentata attività dell'artiglieria nemica. Sul fronte dolomitico, parecchi battaglioni italiani che attaccarono le nostre posizioni presso Rufiedo e nella regione sulla strada Schluderbach-Peutelstein, furono respinti con considerevoli perdite.

↓ sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 16. Il Wolff Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 16 luglio.

Teatro occidentale della guerra.

I tentativi dei Francesi di strapparci le posizioni da noi espugnate nelle Argonne, fallirono. Le posizioni sono saldamente nelle nostre mani. Ieri e ieri l'altro i forti attacchi francesi mossi ad ovest delle Argonne fallirono, dopo grandi perdite sanguinose del nemico, al quale furono tolti 462 prigionieri. Il numero complessivo dei prigionieri francesi, fatti dal 20 giugno nelle Argonne in combattimenti coronati di successo, sale a 116 ufficiali e 7009 uomini.

Teatro orientale della guerra.

Sul teatro della guerra orientale, a nord di Popeljany, abbiamo varcato la Windawa in direzione orientale. A sud-ovest di Kolno, a sud di Prasnizsa abbiamo fatto ulteriori vittoriosi progressi.

La situazione a sud-est è inalterata.

La suprema direzione dell'esercito.

P. KASANDRIĆ odgovorni urednik

Tiskarnica Josipa Ferrari.

Crveni Krst - Croce Rossa

Prilozi za Crveni Krst.

Slijedi Vrbanj: Marko Pavičić Donkić pok. Batiste kr. 1 — Niko Buratović pok. Grabre 1 — Mate Buratović pok. Luke 1 — Doma žena Justinianović Josipa 0:10 — Mate Bratanić pok. Ante 5 — Stipan Buratović pok. Stipe 1 — Josip Ljubić p. Ivana 2 — Andrija Pavičić pok. Nikole 1 — Andrija Buratović pok. Gabre 2 — Juraj Tresić Pavičić pok. Ante 5 — Ivan Bulić Dinkov 1 — Dinko Ljubić p. Mate 1 — Marjan Lizatović 0:40 — Rudolf Sofer 1 — Juraj Lušić p. Nikole 1 — Udova Pavičić Ivelja 4 — Josip Lušić p. Nikole 1 — Ivan Buratović Andrije 1:60 — Dinko Fredotović p. Jakova 2 — Mate Lušić p. Stipe 3 — Luka Bratanić p. Mihovila 0:40 — Kuzma Buratović p. Josipa 1 — Luka Tresić p. Mate 1 — Mate Bulić p. Kuzme 1 — Mijo Bratanić p. Nikole 2 — Dinko Justinianović pok. Ante 1 — Nade Pavičić Donkić pok. Batiste 1 — Gabro Pavičić p. Mije 1 — Ante Justinianović pok. Frane 2 — Niko Buratović pok. Sime 3 — Marko Buratović pok. Luke 2 — Andrija Buratović pok. Cvitka 1 — Seoska Blagajna Vrbanj 50 — Udova Bratanić pok. Andrije 2 — Stipan Račić pok. Ante 2

— Simun Fredotović pok. Ivana 1 — Ante Pavičić pok. Mije 3 — Ivan Bratanić pok. Nikole 2 — Visko Buratović pok. Kuzme 2 — Marko Razović p. Ante 5 — Luka Buratović pok. Josipa 2 — Doma 2 Ante Lušić 0:10 — Učiteljica Marčević 0:50 — Miroslava Frane Marčević 0:50 — Ivan Matković pok. Nikole 10 — Petra žena Ivana Lušić Antuna 0:40 — Petar Pavičić pok. Joze 4 — Filipa žena Petra Pavičić 1 — Slavomir Pavičić Petrov 1 — Petar Pavičić Petrov 1 — Marija Pavičić Petra 1 — Niko Pavičić p. Dinka 5 — Lušić Niko 1 Marijan 0:50.

Sakupljeno u Svircama (opć. Vrboski) kr. 568.50, doprinješe:

Hrvatska Čitaonica 100 — Lovro Plenković 5 — Marin Carić 5 — Du. Vice Gamulin 20 — Juraj Carić Ivanov 20 — Andrija Balić pok. Andrije 5 — Pavao Carić 15 — Juraj Carić Viskov 20 — Ivan Carić pok. Ivana 10 — Toma Carić 2 — Ante Plenković Mihovila 2 — Crkvinarstvo sv. Mandaline 100 — Stjepan Franetović Antuna 4 — Ivan Carić pok. Ante 5 — Nikola Milatić Stipana 10 — Perica Carić 1 — Marko Makjanić pok. Stjepana 2 — Ana Makjanić pok. Nikole 1 — Ante Makjanić žena Ilije 1 — Vice udova Matija Carić 13 — Jakov L. Carić 4 — Ivan Dobrošić Petrov 2 — Ivan Carić Jakova 2 — Ivan Carić pok. Marina 5 — Kata Vranković pok. Nikole 2 — Kata Vranković Petra 1 — Santić Vicko pok. Tadije 3 — Plenković Jakov pok. Ivana 3 — Mate Carić pok. Stipana 3 — Marko Milatić klerik 1 — Juraj Lučić bogoslav 2 — Visko Carić klerik 1 — Juraj Božiković klerik 2 — Visko Matijević pok. Viska 2 — Jakov Božiković pok. Frane kr. 1 — Stipan Matijević Benedikta kr. 3 — Luka Božiković pok. Frane kr. 4 — Lukra Vranković pok. Tome 2 — Ivan Milatić 2 — Andrija Božiković pok.

Petra 10 — Nikola Matijević Viskov 2 — Perina Vita-li pok. M. rka 1 — Marin Milatić pok. Jurja 1 — Mate Josipa 3 — Petar Lučić pok. Stjepana 1 — Ivan Carić pok. Jakova 5 — Mate Vranković Ivanov 4 — Ivan Plenković pok. Ivana 2 — Ivan Plenković pok. Jurja 2 — Nikola Plenković Lovrin 1 — Benedikt Plenković Lovrin 1 — Ivan Carić pok. Tome mali 10 — Juraj Božiković pok. Frane 4 — Jakov Božiković pok. Petra 2 — Simun Milatić Simunov 3 — Andrija Carić Simunić Matin 3 — Kata udova Josipa Plenković 2 — Juraj Božiković pok. Jurja 10 — Jakov Vranković Petrov 5 — Ante Carić pok. Tome veli 10 — Stjepan Milatić Bartulov 10 — Filip Pavlov pok. Nikole 1 — Visko Carić Simunić pok. Ante 10 — Tadija Plenković Franin 2 — Ante Plenković Bartulov 10 — Margerita udova Carić 1 — Kata žena Frane Carić 1 — Ivan Volanović pok. Antuna 4 — Stjepan Makjanić Bartulov 2 — Du. Ivo Makjanić 5 — Josip Viceić pok. Jakova 3:50 — Ante Makjanić Stipanov 3 — Graća Votanović Ivanova 1 — Bartul Franetović Franin 5 — Jakov Makjanić pok. Ante 2 — Ivan Makjanić pok. Ivana 3 — Seoska Blagajna 20 — Carić Ante pok. Tome mali 5 — Vranković Ivan pok. Nikole 2.

Od mjesnog odbora u Lunu kr. 123.
Sakupljeno u selu Kozici, općine vrhgorske, kr. 144:50, doprinješe:

Fra Ante Milun, župnik kr. 10 — Petar Katić, fin. stražar 2 — Simun Čaktaš, nadestar 5 — Petar Antunović pok. Bariše 1 — Ante Antunović pok. Ivana 1 — Mijo Katić pok. Ante 1 — Ivan Katić Mijin 1 — Petar Jujnović Antin 1 — Marijan Ravlić p. Mar-ka 1 — Manda keer Nikole Ravlić 1 — Jure Stulić

pok. Mate 1 — Simun Ravlić pok. Joze 1 — Stipan Okmažić 1 — Pera udova Antunović 1 — Ivan Mio-čević pok. Tome 1 — Jure Maras Jozin 1 — Jakov Rudež pok. Ivana 1 — Ivan Katić pok. Blaža 3 — Ante Katić pok. Simuna 1 — Ivan Antunović pok. Jure 1 — Kata Čaktaš 2 — Marko Vranješ 2 — Mar-ko Ravlić cestar 2 — Mijo Ravlić pok. Jure 1 — Jure Pucar 2 — Marijan Pucar 2 — Marta Jujnović, žena Antina 1 — Mateša Begović pok. Mate 1 — Mate Antunović pok. Ivana 1 — Ivan Pavić p. Mije 1 — Matija ado-a Pucar 1 — Marijan Ravlić, fin. str. u. m. 2 — Joso Antunović pok. Ivana 1 — Ivan Antunović pok. Paške 4 — Jakov Korljan, pošt. oficijant 2 — Darinka pl. Mirković 2 — Kanobelj Anton, oruž. stražm. 3 — Ante Pavić pok. Mije 3 — Andja žena Ilije Jujnović 2 — Mijo Antunović pok. Mate 1 — Jurka Antunović Markova 1 — Manda že- na Petra Vuletić 1 — Nikola Antunović pok. Mate 1 — Ante Ravlić pok. Jakova 2 — Jozo Vekić pok. Mate 1 — Mate Ravlić pok. Simuna 1 — Jozo Ra- vlić pok. Ante 1 — Jure Jujnović pok. Ivana 1 — Jozo Katić pok. Mije 1 — Jozo Ravlić pok. Petra 1 — Stipe Ravlić pok. Simuna 1 — Anica Vuletić An- drujina 1 — Ivan Miočević pok. Jakova 1 — Jozo Čupić oružnički stražm. 2 — Nikola Miočević pok. Tome 1 — Frane Antunović pok. Bože 1 — Andrija Antunović pok. Mate 1 — Paško Stulić 1 — Matija Perkušić Ivanova 1 — Ivan Stulić pok. Tome 1 — Jakov Bušelić pok. Bože 1 — Marko Miočević p. Mate 1 — Manda žena Mate Bušelića 2 — Marija žena Joze Pejdo 2 — Ante Pucar pok. Mate 1 — Frane Glavaš 0:50 — Simun Glavaš Stipanov 1 — Ruža Katić Ma- tina 1 — Mateša Katić pok. Ante 1 — Antica udova Katić Petrova 1 — Mara žena Ivana Katić 1 — Grgo

Katić pok. Ante 1 — Miše Katić pok. Mate 1 — Sima Katić Antina 1 — Pera udova Miše Katić 1 — Frane Vuletić pok. Joze 1 — Jozo Ravlić Markov 1 — Jozo Vuletić pok. Andrije 1 — Marko Begović pok. Miše 1 — Marko Begović pok. Ivana 1 — Ivan Vuletić pok. Mije 1 — Lucča Jujnović žena Antina 1 — Marko Vuletić Antin 2 — Jurka žena Jure Ravlić 1 — Sta- na Vuletić Antina 1 — Mila žena Mije Ravlić 3 — Hrvatska Čitaonica 5 — Nikola Ravlić pok. Simuna 1 — Jakov Ravlić pok. Mate 2 — Javna dobrotvor- nost 5 — Ivan Antunović Jozin 1 — Manda žena Joze Katića 1 — Jozip Vuković financ. postovogja 2 — Mijo Majstrovic, Dragljane 1 — Mate Visković p. Ivana, Igrane 1 — Antunović Ivan pok. Simuna, Ko- zica 1.

Sakupljeno od mjesnog odbora u Žegar u kr. 158.
Općina Bogomolje kr. 613.
Od župskog ureda, Mirce kr. 47.
Sakupljeno od mjesnog odbora u Studenci- ma kr. 473:30, doprinješe:

Fra Ante Gojčić, župnik kr. 50 — Stipe Udiljak pok. Tome i obitelj 15 — Ante Dojmović Pilipov 1 — Matija Udovičić Nikolina 1 — Marija Udiljak Ma- tanova 1 — Jela Udiljak Kikina 1 — Iva Lakić Bum- bić pok. Nikole 0:20 — Pilipa Lakić Stupareva 1 — Ivan Udiljak pok. Cvitka 1 — Ante Batalir Mijin 1 — Ivan Udovičić pok. Stipana 1 — Filip Mestrovic Antin i žena 4 — Ivan Subašić pok. Ante 0:20 — Manda Mestrovic Dragina 0:20 — Mate Lakić Bajo 1 — Miše Udiljak pok. Jakova 1 — Ante Udovičić pok. Stipana 1 — Matija Kostić Antina 0:20 — Anica Lakić Grgina 0:20 — Mara Bilić Josipova 0:20 — Marija Bilić Matina Stipić 1 (Slijedi Studenci).

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Tiskarni Josipa Ferrari u Drnišu. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia Giuseppe Ferrari in Drniš

God. X
D C
Objavljeno
Ojena
namom 0 b j
kr. 3 za Au
stoj 6 para
Pitanje
pretplate, bit
primaju
Pisma
Za uvrtbu
Izvjesh
BEČ
.17.
Izme
vi, koji se
austrijsko-
bore s nje
neprijatelj
Krasnostav
nije. Na g
naše čete
Vise opet
Galiciji po
Ta l
U no
lijana na
uz cijelu
BEČ
.18.
Bitka
Rusi se va
fronte doš
Rusi ostav
su čete po
je on upor
no Zolkiev
obali Viste
probita je
telj se po
Kielce-Rad
mijenio.
Ta l
Na o
je više ma
pretrpio te
Jedn
nika, torp
seppe Gar
BEČ
.19
Juče
Poljskoj i
Izanki. Sj
čete neko
padno Ki
pobjedono
zova i O
pukovnije,
krvave bo
zicije na
3000 nep
se je mi
jugo-istoč
padno-gal
Naše
ništva Kir
nika, te o
Uspj
na cijeloj
Premda je
do kojih j
U noći o
opći uz
pobjedono
U is
jenjen. Sa
našu dnje
ko naval
Prvi, kao
se tobože
uz teške g
tako biti
jatelja, i a
Ta l
Odb
mostobran
ju oko Kr
telj živu d
noć potra
je napad
ma Eisen
Kreuzberg
naši slabi
pozicija. U
pohvalu z
utvrda, ko
neprijatelj
Juž
Juče
talijanskih
na željez
visine ok
čeno je la
bilo ljuds
5 sah. i
Garibaldi
teljsko se